

Rumantsch è ina lingua naziunala, ma ina lingua parzialmain uffiziala da la Confederaziun, numnadama en la correspunderza cun persunas da lingua rumantscha. La translaziun d'in decret federal serva a l'infurmaziun, n'ha dentant nagina validat legala.

Lescha d'energia (LEn)

dals 30 da settember 2016 (versiun dal 1. d'october 2022)

*L'Assamblea federala da la Confederaziun svizra,
sa basond sin ils artitgels 64, 74–76, 89 e 91 da la Constituziun federala¹,
suenter avair gi invista da la missiva dal Cussegl federal dals 4 da settember 2013²,
concluda:*

1. chapitel Intent, valurs directivas e princips

Art. 1 Intent

¹ Questa lescha duai gidar ad obtegnair in provediment d'energia suffizient, diversificata, segir, economic ed ecologic.

² Ella ha l'intent:

- a. da garantir che l'energia vegnia furnida e repartida en moda economica ed ecologica;
- b. da promover l'utilisaziun spargnusa ed effizienta da l'energia;
- c. da passar ad in provediment d'energia che sa basa pli fitg sin l'utilisaziun d'energias regenerablas, en spezial d'energias regenerablas indigenas.

Art. 2 Valurs directivas per amplifitgar l'electricitat or d'energias regenerablas

¹ En la producziun d'electricitat or d'energias regenerablas, exceptà or da la forza idraulica, duain ins empruvar da cuntanscher in engrondiment che permetta d'obtegnair ina producziun media indigena d'almain 4400 GWh l'onn 2020 e d'almain 11 400 GWh l'onn 2035.

AS 2017 6839

¹ SR 101

² BBI 2013 7561

² En la producziun d'electricitat or da la forza idraulica duain ins empruvar da cuntascher in engrondiment che permetta d'obtegnair ina producziun media indigena d'almain 37 400 GWh l'onn 2035. En cas da las ovras d'accumulazion a pumpa è cuntegnida mo la producziun che sa basa sin affluents naturals en questas valurs directivas.

³ Il Cussegl federal po fixar ulteriuras valurs directivas intermediaras, en general u per singulas tecnologias.

Art. 3 Valurs directivas da consum

¹ En cas d'in consum d'energia en media per persuna e per onn ston ins empruvar da cuntascher, envers il stadi da l'onn 2000, ina reducziun da 16 pertschient fin l'onn 2020 ed ina reducziun da 43 pertschient fin l'onn 2035.

² En cas d'in consum d'electricitat en media per persuna e per onn ston ins empruvar da cuntascher, envers il stadi da l'onn 2000, ina reducziun da 3 pertschient fin l'onn 2020 ed ina reducziun da 13 pertschient fin l'onn 2035.

Art. 4 Collavuraziun cun ils chantuns e cun l'economia

¹ La Confederaziun ed ils chantuns coordineschan lur politica d'energia e resguardan las stentas da l'economia e da las vischnancas.

² La Confederaziun ed, en il rom da lur cumpetenzas, ils chantuns e las vischnancas collavuran cun las organisaziuns da l'economia per exequir questa lescha.

³ Avant che decretar prescripcziuns executivas examineschan els las mesiras voluntaras da l'economia. Sche pussaivel e necessari, surpiglian els dal tuttafatg u per part cunvegna en il dretg d'execuziun.

Art. 5 Princips

¹ Autoritads, interpresas dal provediment d'energia, planisaders, producents ed importadars d'indrizs, da vehichels e d'apparats che consumeschan energia sco er consuments observan ils sustants princips:

- a. tut l'energia sto veginr utilisada en moda uschè spargnusa ed effizienta sco pussaivel;
- b. ina part essenziala dal consum total d'energia sto veginr cuvrida cun energias regenerablas effizientas areguard ils custs; questa part sto veginr augmentada cuntuadament;
- c. ils custs da l'utilisaziun d'energia ston veginr surpigliads uschè bain sco pussaivel tenor il princip dal chaschunader.

² Las mesiras e las directivas tenor questa lescha ston esser economicamain suportables e realisables tecnicamain e funcziunalmain. Las varts pertutgadas ston veginr infurmadas ordavant.

2. chapitel Provediment d'energia**1. secziun Disposiziuns generalas****Art. 6** Noziun e cumpetenza

¹ Il provediment d'energia cumpiglia la producziun, la transfurmaziun, il deposit e l'accumulaziun, la furniziun, il transport, la transmissiun sco er la distribuziun da purtaders d'energia e d'energia fin tar il consument final, inclusiv l'import, l'export ed il transport tras la Svizra.

² El è chaussa da l'economia d'energia. La Confederaziun ed ils chantuns procuran per las cundiziuns da basa ch'èn necessarias per che l'economia d'energia possia ademplir questa incumbensa optimalmain e confurm als interess generals.

Art. 7 Directivas

¹ In provediment d'energia seguir cumpiglia la disponibladad suffizienta d'energia da tut temp, ina purschida diversifitgada sco er sistems da provediment e d'accumulaziun tecnicamain segirs ed efficients. D'in provediment d'energia seguir fa part er la protecziun da las infrastructuras criticas, inclusiv quella da la tecnica d'infurmaziun e da communicaziun appartegnenta.

² In provediment d'energia economic sa basa sin las reglas dal martgà, sin l'integratiun en in martgà d'energia europeic, sin l'autenticidad dals custs, sin la cumpetitividad internaziunalna e sin ina politica d'energia coordinada sin plau internaziunal.

³ In provediment d'energia ecologic signifitga da tractar cun quità las resursas naturalas, d'utilisar energias regenerablas, particularmain la forza idraulica, ed ha la finamira da limitar uschè bain sco pussaivel las influenzas nuschaivlas u fastidiusas per l'uman e per l'ambient.

Art. 8 Segirada dal provediment d'energia

¹ Sch'i sa mussa ch'il provediment d'energia da la Svizra n'è betg seguirà suffizientamain a lunga vista, creeschan la Confederaziun ed ils chantuns, en il rom da lur cumpetenzas, a temp las premissas per pudair metter a disposizion las capacitads da producziun, da rait e d'accumulaziun.

² La Confederaziun ed ils chantuns collavuran cun l'economia d'energia e segireschan ch'ils andaments sajan efficients e che las proceduras vegnian realisadas svelt.

³ Sch'i sa tracta d'atgnas planisaziuns, d'agens edifizis, d'atgnas installaziuns e d'agens stabiliments sco er da la finanziaziun da projects, s'engaschan la Confederaziun ed ils chantuns, per quant che las circumstanzas respectivas permettan, ch'i vegnian preferidas quellas tecnologias da producziun ch'èn economicas, ch'èn uschè ecologicas sco pussaivel e ch'èn adattadas al lieu.

⁴ Sche necessari, garantescha la Confederaziun la collavuraziun cun l'exterior.

Art. 9 Garanzia d'origin, contabilitad d'electricitat e designaziun

¹ L'electricitat sto vegnir registrada areguard la quantitad, areguard la perioda da producziun, areguard il pertader d'energia utilisà ed areguard las datas dal stabiliment, e quai cun agid d'ina garanzia d'origin.

² Garanzias d'origin dastgan vegnir utilisadas mo ina giada per declarar ina quantitat correspontenta d'electricitat. Ellas dastgan vegnir commerzialisadas e transferidas; exceptandas èn garanzias d'origin per l'electricitat, per la quala vegn pajada l'indemnisaziun per la furnizion d'electricitat tenor il chapitel 4.

³ Tgi che furnescha electricitat a consuments finals sto:

- a. manar ina contabilitad d'electricitat; ed
- b. infurmarsa ils consuments finals davart la quantitad, davart ils pertaders d'energia utilisads e davart il lieu da producziun da l'electricitat furnida (designaziun).

⁴ En la contabilitad d'electricitat ston vegnir cumprovadas spezialmain la quantitad, ils pertaders d'energia utilisads ed il lieu da producziun da l'electricitat furnida. Quai sto vegnir cumprovà en ina furma adattada, per regla cun garanzias d'origin.

⁵ Il Cussegli federal po permetter excepziuns da l'obligaziun da designaziun e da garanzia d'origin e prevair er per auters secturs ina garanzia d'origin ed ina designaziun, spezialmain per biogas. Plinavant po el reglar, co ch'ins duai cuvrir ils custs ch'èn liads al sistem da garanzia d'origin.

2. secziu**Planisaziun dal territori ed engrondiment d'energias regenerablas****Art. 10** Plans directivs dals chantuns e plans d'utilisaziun

¹ Ils chantuns procuran ch'i vegnian fixads en il plan directiv particularmain ils territoris ed ils trajects d'auas ch'en adattads per explotar la forza idraulica e la forza dal vent (art. 8b da la Lescha federala dals 22 da zercladur 1979³ davart la planisaziun dal territori). Els includan lieus gia explotads e pon inditgar er territoris e trajects d'auas che ston da princip vegnir tegnids libers.

² Sche necessari, procuran els ch'i vegnian etablids plans d'utilisaziun u ch'i vegnian adattads plans d'utilisaziun existents.

Art. 11 Incumbensas da la Confederaziun

¹ La Confederaziun sustegna ils chantuns elavurond las basas metodicas e garantescha la vista totala, la coerenza e la coordinaziun.

² Questas basas metodicas vegnan elavuradas dal Departament federal per ambient, traffic, energia e communicaziun (DATEC). El integrescha adequatamain ils auters departaments pertulgads.

³ SR 700

Art. 12 Interess naziunal per l'utilisaziun d'energias regenerablas

- ¹ L'utilisaziun d'energias regenerablas e ses engrondiment èn d'in interess naziunal.
- ² Singuls stabiliments per l'utilisaziun d'energias regenerablas, particularmain er ovras d'accumulaziun, sco er ovras d'accumulaziun a pumpa, èn a partir d'ina tscherta grondezza e d'ina tscherta impurtanza d'in interess naziunal tenor l'artitgel 6 alinea 2 da la Lescha federala dal 1. da fanadur 1966⁴ davart la protecziun da la natira e da la patria (LPNP). En biotops d'impurtanza naziunala tenor l'artitgel 18^a LPNP ed en reservats d'utschels da l'aua e d'utschels migrants tenor l'artitgel 11 da la Lescha federala dals 20 da zercladur 1986⁵ davart la chatscha èsi scumandà da construir novs stabiliments per l'utilisaziun d'energias regenerablas.
- ³ Sch'ina autoritat sto decider davart la permissiun da la construcziun, da l'enron-diment u da la renovaziun ubain davart la concessiun d'in stabiliment u d'ina ovra d'accumulaziun a pumpa tenor l'alinea 2, sto l'interess naziunal da realisar quests projects vegnir considerà sco equivalent ad auters interess naziunals en la conside-raziun dals interess. Sch'i sa tracta d'in object ch'è inscrit en in inventari tenor l'artitgel 5 LPNP, dastgi vegnir tratg en consideraziun da divergiar dal mantegniment senza restricziuns.
- ⁴ Il Cussegl federal fixescha la grondezza e l'impurtanza necessaria per ils implants idraulics ed eroelectrics. El fa quai per stabiliments novs sco er per engrondiments e per renovaziuns d'implants existents. Sche necessari po el medemamain fixar la grondezza e l'impurtanza necessarias per outras tecnologias e per ovras d'accumu-laziun a pumpa.
- ⁵ Cur ch'el fixescha la grondezza e l'impurtanza necessaria tenor l'alinea 4 resguarda el criteris sco la prestaziun u la producziun sco er l'abilitad da producir en moda flexibla areguard il temp ed orientada al martgà.

Art. 13 Renconuschietscha da l'interess naziunal en ulterius cas

- ¹ Er sch'in stabiliment per l'utilisaziun d'energias regenerablas u in'ovra d'accumulaziun a pumpa na cuntanscha betg la grondezza e l'impurtanza necessaria, po il Cussegl federal renconuscher excepcziunalmain in interess naziunal en il senn da l'artitgel 12, sche:

- a. el u ella contribuescha essenzialmain per cuntanscher las valurs directivas d'enron-diment; ed
- b. il chantun da staziunament fa ina dumonda correspudenta.

- ² Cun giuditgar la dumonda resguarda il Cussegl federal sch'i dat lieus da staziunament alternatifs, quants ch'i dat e tgenins ch'i dat.

Art. 14 Procedura da permissiun e termin d'expertisa

- ¹ Ils chantuns prevesan proceduras da permissiun sveltas per construir, per amplifitgar e per renovar stabiliments per l'utilisaziun d'energias regenerablas.

⁴ SR 451

⁵ SR 922.0

² Il Cussegl federal po prevair, sch'edifizis e stabiliments che duain vegnir construids provisoricamain per examinar, sch'il lieu da staziunament è adattà per projects tenor l'alinea 1, pon vegnir construids u midads senza permissiu da construcziun.

³ Las cumissiuns ed ils posts spezialisads tenor l'artitgel 25 LPNP⁶ inoltreschan lur expertisas a l'autoritat da permissiun entaifer 3 mais suenter l'invitaziun da quella. Sch'i na vegn inoltrada nagina expertisa entaifer il termin fixà, decida l'autoritat da permissiun sin basa da las actas.

⁴ Per autres posiziuns e permissiuns ch'èn chaussa da la Confederaziun, designescha il Cussegl federal in'unitad administrativa che procura per la coordinaziun da questas posiziuns e da questas proceduras da permissiun. El fixescha ils termins regulars, entaifer ils quals las posiziuns ston vegnir inoltradas al post da coordinaziun e las proceduras da permissiun ston vegnir terminadas.

3. chapitel Furniziun d'energia da rait ed agen consum

Art. 15 Obligaziun da comprar e d'indemnisar

¹ Ils gestiunaris da las raits ston comprar ed indemnisiar adequatamain en lur territori da provediment:

- a. l'electricitat ch'als vegn purschida e che deriva d'energias regenerablas e d'implants che cumbineschan chalur e forza alimentads dal tuttafatg u per part cun carburants fossils;
- b. il biogas ch'als vegn purschi.

² L'obligaziun da comprar e d'indemnisar l'electricitat vala mo, sche quella deriva da stabiliments cun ina prestazion da maximalmain 3 MW u cun ina producziun annuala, minus in eventual agen consum d'energia, da maximalmain 5000 MWh.

³ Sch'il gestiunari da la rait ed il producent na pon betg sa cunvegnir, valan las suandantas disposiziuns:

- a. per l'electricitat che deriva d'energias regenerablas sa drizza l'indemnisaziun tenor ils custs ch'il gestiunari da la rait avess gi per sa procurar electricitat equivalenta;
- b. per l'electricitat d'implants che cumbineschan chalur e forza e che vegnan alimentads dal tuttafatg u per part cun carburants fossils sa drizza l'indemnisaziun tenor il pretsch da martgà il mument da la furniziun;
- c. per il biogas s'orientescha l'indemnisaziun al pretsch ch'il gestiunari da la rait stuess pajar, sch'el cumprass l'energia d'ina terza vart.

⁴ Quest artitgel vala er, sch'ils producents pretendan ina indemnisiaziun unica (art. 25) u ina contribuziun d'investiziun tenor ils artitgels 26 u 27. El na vala betg, uschè ditg ch'ils producents fan part dal sistem d'indemnisaziun per la furniziun d'electricitat (art. 19).

Art. 16 Agen consum

¹ Ils gestiunaris da stabilitments dastgan consumar dal tuttafatg u per part l'energia ch'els sezs han produci al lieu da la producziun. Els dastgan er vender dal tuttafatg u per part l'energia ch'els sezs han produci per il consum al lieu da producziun. Tuttas duas chaussas valan sco agen consum. Il Cussegli federal decretescha disposiziuns per definir e per limitar il lieu da producziun.

² L'alinea 1 vala er per gestiunaris da stabilitments che fan part dal sistem d'indemnisaziun per la furnizun d'electricitat (art. 19) u che pretendan ina indemnisiun unica (art. 25) u ina contribuziun d'investiziun tenor ils artitgels 26 u 27.

Art. 17 Regruppament per l'agen consum

¹ Sche plirs proprietaris da bains immobigliars èn consuments finals al lieu da producziun, pon els sa regruppar per obtegnair in agen consum cuminaivel, sche l'entira prestaziun da producziun è considerabla en relaziun cun la prestaziun da colliaziun al punct da mesiraziun (art. 18 al. 1). Per quest intent fan els ina cunvegna tranter pèr sco er cun il gestiunari dal stabilitment.

² Ils proprietaris da bains immobigliars pon prevair in agen consum cuminaivel al lieu da la producziun er per consuments finals ch'èn locataris u fittadins dad els. Els èn responsabels per il provediment da las parts participadas al regruppament. L'artitel 6 u 7 da la Lescha federala dals 23 da mars 2007⁷ davart il provediment d'electricitat (LPrEl) vala tenor il senn. Il Cussegli federal po prevair excepcziuns areguard ils dretgs e las obligaziuns tenor ils artitgels 6 e 7 LPrEl.

³ Ils locataris u ils fittadins han la pussaivladad – cur ch'il proprietari da bains immobigliars introducescha l'agen consum cuminaivel – da sa decider per in provediment da basa tras il gestiunari da la rait tenor l'artitel 6 u 7 LPrEl. Pli tard pon els far valair quest dretg mo pli, sch'il proprietari da bains immobigliars n'ademplescha betg las obligaziuns tenor l'alinea 2. Els mantegnan da princip lur dretg d'in access a la rait tenor l'artitel 13 LPrEl.

⁴ Ils proprietaris da bains immobigliars ston surpigliar sezs ils custs che derivan da l'introducziun da l'agen consum cuminaivel, nun che questi custs sajan cuvrirs tras l'indemnisaziun per l'utilisaziun da la rait (art. 14 LPrEl). Els na dastgan betg adosser questi custs a locataris u a fittadins.

Art. 18 Relaziun cun il gestiunari da la rait ed ulteriurs detagls

¹ Suenter il regruppament disponan ils consuments finals, envers il gestiunari da la rait, d'in unic punct da mesiraziun tuttina sco in consument final. Els ston vegnir tractads cuminaivlamain sco in unic consument final, er areguard l'indriz da mesiraziun, la mesiraziun u il dretg d'access a la rait tenor ils artitgels 6 e 13 LPrEl⁸.

² Il Cussegli federal po decretar disposiziuns, en spezial davart:

- a. la prevenziun cunter abus envers locataris sco er envers fittadins;

⁷ SR 734.7

⁸ SR 734.7

- b. las cundiziuns, sut las qualas locataris e fittadins pon far valair ils dretgs ch'els han sin fundament da la LPrEl;
- c. las cundiziuns e las proceduras da mesiraziun, sch'i vegnan utilisads accumulaturs electrics en il rom da l'agen consum.

4. chapitel

Indemnisaziu da la furniziu d'electricitat d'energias regenerablas (sistem d'indemnisaziu per la furniziu d'electricitat)

Art. 19 Participaziun al sistem d'indemnisaziu per la furniziu d'electricitat

¹ Al sistem d'indemnisaziu per la furniziu d'electricitat pon sa participar gestiunaris da stabiliiments novs ch'èn adattads per il lieu da staziunament respectiv e che produceschan electricitat da las suandardas energias regenerablas:

- a. forza idraulica;
- b. energia solaria;
- c. energia dal vent;
- d. geotermia;
- e. biomassa.

² Ina participaziun è pussaivla mo, sch'ils meds finanzials bastan (art. 35 e 36).

³ Sco stabiliiments novs valan stabiliiments ch'èn vegnids mess en funcziun suenter il 1. da schaner 2013.

⁴ Betg sa participar al sistem d'indemnisaziu per la furniziu d'electricitat na pon ils gestiunaris da:

- a. ovras idraulicas cun ina prestaziun da main che 1 MW u da pli che 10 MW;
- b. implants da fotovoltaica cun ina prestaziun da main che 30 kW;
- c. stabiliiments per arder rumentos d'abitadi (stabiliiments per arder rumentos);
- d. stabiliiments per arder glitta, stabiliiments da gas da serenera e da gas da deponias;
- e. stabiliiments che utiliseschan per part combustibels u carburants fossils.

⁵ Ils gestiunaris d'ovras idraulicas ch'èn colliadas cun stabiliiments dal provediment d'aua da baiver u cun stabiliiments d'aua persa pon er sa participar al sistem d'indemnisaziu per la furniziu d'electricitat⁹, sche la prestaziun dal stabiliiment è pli pitschna che 1 MW. Il Cussegl federal po prevair excepcions da questa limita minimala per ulteriuras ovras idraulicas, sche quellas:

- a. sa chattan entaifer trajects d'auas gia explotads; u
- b. n'èn betg cumbinadas cun novas intervenziuns en auas natiralas.

⁹ Rectifitgà da la Cumissiun da redacziun da l'AF (art. 58 al. 1 LParl; SR **171.10**).

⁶ Il Cussegħ federal po augmentar la limita da prestaziun tenor l'alinea 4 litera b ensemen cun quella per l'indemnisaziun unica (art. 24 al. 1 lit. a). Sch'i dat ina interfe-renza, pon ihs gestiunaris dal stabiliment tscherner tranter il sistem d'indemnisaziun per la furniziu d'electricitat e l'indemnisaziun unica.

⁷ Il Cussegħ federal regla ihs ulteriurs detagħi pertugħiż il sistem d'indemnisaziun per la furniziu d'electricitat, en spezial:

- a. la procedura da dumonda;
- b. la durada da l'indemnisaziun;
- c. las pretensiuns minimalas energeticas, ecologicas ed otras;
- d. l'annullaziun anticipada dal dretg da sa participar al sistem d'indemnisaziun per la furniziu d'electricitat;
- e. l'extrada sco er las cundiziuns per in'extrada temporara dal sistem d'indem-nisaziun per la furniziu d'electricitat;
- f. l'ulteriura distribuziun calculabla da l'electricitat furnida, tras las gruppas da bilantscha aktivas sco unitads da mesiraziun e da calculaziun;
- g. ulteriuras incumbensas da las gruppas da bilantscha e dals gestiunaris da las raits, particolarmain l'obligaziun da surpigliar e d'indemnisiar l'electricitat en il rom da l'artitgel 21 sco er l'eventuala obligaziun da pajar prestaziuns preliminaras.

Art. 20 Participaziun parziale

¹ Il Cussegħ federal po prevair ch'il gestiunari d'in stabiliment possia sa participar al sistem d'indemnisaziun per la furniziu d'electricitat mo cun ina part da l'electricitat producida ch'el na consumescha betg sez (art. 16 e 17), particolarmain sch'i sa tracta d'in stabiliment grond e sche quel furnescha ina part considerabla da sia producziun.

² Il Cussegħ federal regla las premissas.

Art. 21 Commerzialisaziun directa

¹ Ihs gestiunaris vendan sezs lur electricitat sin il martgà.

² Per singuls tips da stabilimenti, particolarmain per stabilimenti pitschens, po il Cussegħ federal prevair che lur gestiunaris na stoppien betg kommerzialisar directa-main lur electricitat, ma ch'els la possian furnir al pretsch da martgà da referenza (art. 23), sche la lavour ed ihs custs per la kommerzialisaziun directa fissan sproporziunads per els. Il Cussegħ federal po limitar la durada da quest dretg.

³ En cas da la kommerzialisaziun directa, sa cumpona l'indemnisaziun per la furniziu d'electricitat dal retgav ch'il singul gestiunari obtegna sin il martgà e da la premia da furniziu per l'electricitat furnida. En ihs cas tenor l'alinea 2, sa cumpona ella dal pretsch da martgà da referenza e da la premia da furniziu.

⁴ La premia da furniziu resulta da la differenza trantier la tariffa d'indemnisaziun ed il pretsch da martgà da referenza.

⁵ Sch'il pretsch da martgà da referencia surpassa la tariffa d'indemnisaziun, appartegna la part che surpassa quella al Fond per il supplement da rait (art. 37).

Art. 22 Tariffa d'indemnisaziun

¹ La tariffa d'indemnisaziun s'orientescha als custs da producziun da stabiliments da referencia, ch'èn decisivs il mument ch'in stabiliment vegn mess en funcziun. Iis stabiliments da referencia correspundan mintgamaia a la tecnologia la pli effizienta; questa tecnologia sto esser rentabla a lunga vista.

² La tariffa d'indemnisaziun resta la medema per tut la durada da l'indemnisaziun.

³ Il Cussegl federal decretescha disposiziuns executivas, en spezial davart:

- a. las tariffas d'indemnisaziun per tecnologia da producziun, per categoria e per classa da prestaziun;
- b. l'eventuala fixaziun da cas a cas da la tariffa d'indemnisaziun tras l'Uffizi federal d'energia (UFE) per stabiliments che na pon betg vegnir attribuïds en moda raschunaivla ad in stabiliment da referencia;
- c. in'examinaziun periodica da las tariffas d'indemnisaziun, tranter auter a maun dals custs da chapital respectivs;
- d. l'adattaziun da las tariffas d'indemnisaziun;
- e. excepziuns dal princip tenor l'alinea 2, en spezial davart l'adattaziun da las tariffas d'indemnisaziun per stabiliments ch'en già participads al sistem d'indemnisaziun per la furniziun d'electricitat, sche lur stabiliment da referencia generescha gudogns u perditas sproporzionads.

Art. 23 Pretsch da martgà da referencia

¹ Il pretsch da martgà da referencia è in pretsch da martgà mesaun d'ina tscherta perioda.

² Il Cussegl federal regla la fixaziun dal pretsch da martgà da referencia per ils singuls tips da stabiliment. La perioda da calculaziun dal pretsch da martgà mesaun duai esser tant pli lunga che la producziun po vegnir controllada meglier temporarmain.

5. chapitel

Contribuziun d'investiziun per implants da fotovoltaica, da forza idraulica e da biomassa

Art. 24 Premissas generalas e modalitads da pajament

¹ Ils gestiunaris dals sustants stabiliments pon pretender ina contribuziun d'investiziun, uschenavant ch'ils meds finanzials bastan (art. 35 e 36):

- a. implants da fotovoltaica: per novs stabiliments cun ina prestaziun da main che 30 kW e per engrondiments u per renovaziuns considerabels da tals implants; il Cussegl federal po fixar ina limita superiura da prestaziuns pli auta;

- b. ovras idraulicas, exceptà ovras d'accumulaziun a pumpa:
 1. per novs stabiliments cun ina prestazion da pli che 10 MW,
 2. per engrondiments u renovaziuns considerabels da stabiliments existents cun ina prestazion d'almain 300 kW;
- c. implants da biomassa: per novs stabiliments per arder rument e per novs stabiliments da gas da serenera sco er per novas ovras da laina d'impurtaña regionala e per amplificaziuns u renovaziuns considerablas da tals stabiliments.

² Las excepcions tenor l'artitgel 19 alinea 5 che concernan las ovras idraulicas valan er en il rom da quest chapitel.

³ Ils gestiunaris pon pretender ina contribuzion d'investizion mo, sch'il nov stabiliment u sch'il stabiliment engrondi u renovà considerablament è vegni mess en funcziun suenter il 1. da schaner 2013.

⁴ Ils gestiunaris d'implants da fotovoltaica survegnan la contribuzion d'investizion sco pajament unic (indemnisaziun unica). Per ils gestiunaris d'ovras idraulicas e d'implants da biomassa po il Cussegl federal prevair in pajament graduà.

Art. 25 Indemnisaziun unica per implants da fotovoltaica

¹ L'indemnisaziun unica per implants da fotovoltaica tenor l'artitgel 24 alinea 1 litera a importa maximalmain 30 pertschient dals custs d'investizion ch'eran decisivs cur ch'ils implants da referencia èn vegnidis mess en funcziun.

² Il Cussegl federal fixescha las tariffas; el po furmar categorias.

Art. 26 Contribuzion d'investizion per ovras idraulicas

¹ La contribuzion d'investizion per ovras idraulicas tenor l'artitgel 24 alinea 1 litera b vegn fixada da cas a cas. Per ovras idraulicas cun ina prestazion da fin 10 MW importa ella maximalmain 60 pertschient dals custs d'investizion imputabels, per ovras idraulicas cun ina prestazion da pli che 10 MW maximalmain 40 pertschient.

² Il Cussegl federal fixescha ils criteris da calculaziun e las tariffas. Per engrondiments u renovaziuns considerabels sut ina tscherta limita po el fixar las tariffas tenor il princip da stabiliments da referencia.

Art. 27 Contribuzion d'investizion per implants da biomassa

¹ La contribuzion d'investizion per implants da biomassa tenor l'artitgel 24 alinea 1 litera c vegn fixada da cas a cas. Ella importa maximalmain 20 pertschient dals custs d'investizion imputabels.

² Il Cussegl federal fixescha ils criteris da calculaziun e las tariffas. Per investiziuns en stabiliments da gas da serra sut ina tscherta limita po el fixar las tariffas tenor il princip da stabiliments da referencia.

Art. 28 Cumenzament da las lavurs da construcziun

¹ Tgi che vul pretender ina contribuziun d'investizion tenor l'artitgel 26 u 27, po cu menzar cun las lavurs da construcziun, d'engrondiment u da renovaziun pir suenter ch'il UFE ha dà ina garanzia. Il UFE po permetter da cumenzar anticipadament cun las lavurs da construcziun.

² Tgi che cumenza – senza garanzia u senza permissiun – anticipadament cun las lavurs da construcziun, d'engrondiment u da renovaziun d'ina ovra idraulica u d'in implant da biomassa, na survegn betg ina contribuziun d'investizion tenor l'artitgel 26 u 27.

³ Il Cussegli federal po extender questas reglas sin ina indemnisiatiun unica per implants da fotovoltaica sur ina tscherta prestazion.

Art. 29 Cundiziuns e detagls

¹ Il Cussegli federal regla ils detagls per l'indemnisiatiun unica e per las contribuziuns d'investizion tenor ils artitgels 26 e 27, en spezial:

- a. la procedura da dumonda;
- b. las tariffas per l'indemnisiatiun unica e per las contribuziuns d'investizion, inclusiv dals custs imputabels; el po prevair differentas metodas da calculaziun per las differentas tecnologias;
- c. l'examinaziun periodica e l'adattaziun da questas tariffas;
- d. ils criteris che permettan da giuditgar, sch'in engrondiment u ina renovaziun d'in stabiliment è considerabel;
- e. ils criteris che permettan da distinguir novs stabiliments d'engrondiments u da renovaziuns considerabels.

² Cun fixar ed eventualmain cun adattar las tariffas stoi vegni garantì che l'indemnisiatiun unica e las contribuziuns d'investizion na surpassian betg ils custs supplementars betg amortisabels. Ils custs supplementars betg amortisabels resultan da la differenza tranter ils custs da la producziun da l'electricitat chapitalisads ed il pretsch da martgà chapitalisà che sa lascha cuntanscher.

³ Il Cussegli federal po prevair ultra da quai:

- a. las pretensiuns minimalas energeticas, ecologicas ed otras;
- b. las pretensiuns a la gestiun ed a la funcziunalidad dals stabiliments;
- c. ina restituziun da l'indemnisiatiun unica u da las contribuziuns d'investizion, particularmain sche las cundiziuns dal martgà d'energia chaschunan ina rentabilitad excessiva;
- d. la grondezza minimala d'in stabiliment, ch'è necessaria per l'indemnisiatiun unica;
- e. las contribuziuns maximalas;
- f. in'exclusiun u ina reducziun da l'indemnisiatiun unica u da las contribuziuns d'investizion, sch'igl è vegni pajà in auter agid finanzial;

- g. ina durada minimala, durant la quala in gestiunari che ha già survegnì ina indemnisažiun unica u ina contribuziun d'investiziun, na dastga betg pretender puspè ina tala indemnisažiun u ina tala contribuziun per in stabiliment.

6. chapitel Mesiras da sustegn particularas

Art. 30 Premia da martgà per l'electricitat producida en ovras idraulicas grondas

¹ Ils gestiunaris d'ovras idraulicas grondas cun ina prestaziun da passa 10 MW pon pretender ina premia da martgà per l'electricitat che vegg producida en questas ovras e ch'els ston vender sin il martgà per ils custs da producziun, uschenavant ch'ils meds finanzials bastan (art. 35 e 36). La premia da martgà duai gulivar ils custs da producziun betg cuvrids, importa dentant maximalmain 1,0 raps/kWh.

² Sch'ils gestiunaris na ston betg surpigliar sezs la ristga dals custs da producziun betg cuvrids, mabain ils proprietaris, han quels il dretg sin la premia da martgà empè dals gestiunaris, uschenavant ch'ils gestiunaris conferman questa surpigliada da la ristga. Sch'ils proprietaris na ston betg surpigliar sezs la ristga dals custs da producziun betg cuvrids, mabain interpresas dal provediment d'electricitat, perquai ch'ellas èn obligadas tras in contract da retrair l'electricitat per ils custs da producziun u per cundiziuns sumegliantas, han questas interpresas il dretg sin la premia da martgà empè dals proprietaris, uschenavant che quels conferman questa surpigliada da la ristga.

³ Las varts che han il dretg fan in'unica dumonda per tut l'electricitat da lur portfolio che autorisescha da survegnir ina premia da martgà, er sche quella deriva da differentas ovras u da differents gestiunaris.

⁴ Il Cussegħ federal regla ils detagls, en spezial:

- a. la determinaziun dals pretschs da referenza che ston vegin resguardads sco pretschs da martgà e che valan er per l'electricitat che vegg negoziada ordaifer la bursa;
- b. in'eventuala consideraziun d'ulteriurs retgavs relevantes;
- c. ils custs imputabels e lur determinaziun;
- d. in'eventuala delegaziun al UFE per precisar ils retgavs ed ils custs totals, inclusiv ils custs da chapital;
- e. la cunfinaziun envers la contribuziun d'investiziun per engrondiments u renovaziuns considerablas (art. 24 al. 1 lit. b cifra 2);
- f. la procedura, inclusiv ils documents che ston vegin inoltrads, las modalitads da pajament e la collavuraziun tranter il UFE e la Cumissiun federala per l'electricitat (ElCom);
- g. las obligaziuns da transparenza dals gestiunaris e proprietaris che n'hann betg sezs il dretg;
- h. la restituziun totala u parziale posteriura da la premia da martgà, en spezial pervia d'indicaziuns incorrectas u incumpletas.

⁵ Fin l'onn 2019 suttametta il Cussegl federal a l'Assamblea federala in sboz d'in decret per introducir in model datiers dal martgà fin il pli tard il mument che las mesiras da sustegn dal sistem d'indemnisaziun per la furniziu d'electricitat scadan.

Art. 31 Premia da martgà e provediment da basa

¹ Sche las varts che han il dretg èn incumbensadas cun il provediment da basa tenor l'artigel 6 LPrEl¹⁰, ston ellas deducir – per determinar la quantitad d'electricitat che dat il dretg sin la premia da martgà – quella quantitad d'electricitat ch'ellas pudessan vender maximalmain sut il titel dal provediment da basa.

² La quantitad che sto vegnir deducida sa reducescha en la dimensiun d'autra electricitat dal provediment da basa che deriva d'energias regenerablas.

³ Las varts che han il dretg dastgan tegnair quint dals custs da producziun da la quantitad deducida en las tariffas appligtadas per lur venditas en il rom dal provediment da basa. Quai dastgan er quels far che na survegnan nagina premia da martgà pervia da la deducziun.

⁴ Il Cussegl federal po far prescripcziuns per las tariffas dal provediment da basa.

Art. 32 Publicaziuns da concurrenza uffizialas per mesiras d'effizienza

Il Cussegl federal prevesa publicaziuns da concurrenza uffizialas per mesiras d'effizienza, en spezial per mesiras:

- a. per promover l'utilisaziun spagnusa ed effizienta d'electricitat en edifizis, en stabiliments, en interpresas ed en vehichels;
- b. per reducir perditas da transfurmaziun en stabiliments electrics destinads a la producziun ed a la distribuziun d'electricitat;
- c. per utilisar chalur persa, che na po betg vegnir utilisada autramain, per la producziun d'electricitat.

Art. 33 Contribuziuns d'exploraziun e garanzias per la geotermia

¹ Als custs per l'exploraziun da resursas geotermicas per producir electricitat pon vegnir pajadas contribuziuns. Las contribuziuns maximalas importan 60 pertschient dals custs d'investiziun imputabels.

² Per segirar las ristgas d'investiziuns en il rom da l'exploraziun da resursas geotermicas e da la construcziun da stabiliments geotermics per producir electricitat pon vegnir prestadas garanzias. Las contribuziuns maximalas importan 60 pertschient dals custs d'investiziun imputabels.

³ Per l'exploraziun da resursas geotermicas po vegnir concedida ubain la contribuziun ubain la garanzia.

⁴ Il Cussegl federal regla ils detagls, en spezial ils custs d'investiziun imputabels e la procedura.

¹⁰ SR 734.7

Art. 34 Indemnisaziun tenor la legislaziun davart la protecziun da las auas e davart la pestga

Al possessur d'ina ovra idraulica (ovra idraulica en il senn da la legislaziun davart la protecziun da las auas) vegnan pajads tut ils custs per las mesiras tenor l'artitgel 83^a da la Lescha federala dals 24 da schaner 1991¹¹ davart la protecziun da las auas u tenor l'artitgel 10 da la Lescha federala dals 21 da zercladur 1991¹² davart la pestga.

7. chapitel Supplement da rait

1. secziun Incassament, utilisaziun e Fond per il supplement da rait

Art. 35 Incassament ed utilisaziun

1 L'organ executiv tenor l'artitgel 64 incassescha dals gestiunaris da la rait in supplement sin l'indemnisaziun per l'utilisaziun da la rait da transmissiun (supplement da rait) ed assegna quel al Fond per il supplement da rait (art. 37). Ils gestiunaris da la rait pon adossar il supplement da rait als consuments finals.

2 Cun il supplement da rait vegnan finanziaids:

- a. la premia per la furnizun d'electricitat tenor l'artitgel 21 en il sistem d'indemnisaziun per la furnizun d'electricitat ed ils custs da transacziun ch'en colliads cun quai;
 - b. ils custs per indemnisaziuns per la furnizun d'electricitat che n'en betg cuvrids tras ils pretschs da martgà tenor il dretg vegl;
 - c. ils custs per las indemnisaziuns dals custs supplementars tenor l'artitgel 73 alinea 4 che n'en betg cuvrids tras ils pretschs da martgà;
 - d. l'indemnisaziun unica tenor l'artitgel 25 e las contribuziuns d'investiziun tenor ils artitgels 26 e 27;
- dbis.¹³ l'indemnisaziun unica tenor l'artitgel 71^a alinea 4;
- e. la premia da martgà per l'electricitat producida en ovras idraulicas grondas tenor l'artitgel 30;
 - f. ils custs da las publicaziuns da concurrenza uffizialas tenor l'artitgel 32;
 - g. las contribuziuns d'exploraziun per la geotermia e las perditas da garanzias per la geotermia tenor l'artitgel 33;
 - h. l'indemnisaziun tenor l'artitgel 34;
 - i. ils custs d'execuziun respectivs, en spezial ils custs necessaris da l'organ executiv;

¹¹ SR 814.20

¹² SR 923.0

¹³ Integrà tras la cifra I da la LF dals 30 da sett. 2022 (mesiras urgentas per garantir a curta vista il provediment d'electricitat durant l'enviern), en vigur dal 1. d'oct. 2022 fin ils 31 da dec. 2025 (AS 2022 543; BBI 2022 1536, 1540).

- j. ils custs dal UFE che resultan per el da sias incumbensas envers l'organ executiv.

³ Il supplement da rait importa maximalmain 2,3 raps/kWh. Il Cussegл federal fixesch'a quel tenor ils basegns.

Art. 36 Limitaziun per singulas utilisaziuns e glista da spetga

¹ Per impunder ils meds finanzials per las singulas utilisaziuns ston vegnir resguardadas las suandardas quotas maximalas:

- a. ina quota maximala da mintgamai 0,1 raps/kWh per:
 1. las publicazions da concurrenza uffizialas,
 2. las contribuzions d'exploraziun e las garanzias per la geotermia,
 3. l'indemnisaziun tenor l'artitgel 34;
- b. ina quota maximala media fixada per ils ultims 5 onns da mintgamai 0,1 raps/kWh per las contribuzions d'investiziun tenor l'artitgel 26 per ovras idraulicas cun ina prestazion da passa 10 MW;
- c. ina quota maximala da 0,2 raps/kWh per la premia da martgà per l'electricitat producida en ovras idraulicas grondas.

² Il UFE fixescha mintga onn ils meds finanzials che vegnan utilisads per ils gestuaris d'implants da fotovoltaica che sa participeschan al sistem d'indemnisaziun per la furnizion d'electricitat (contingent per la fotovoltaica). El prenda en mira in augment cuntinuà e tegna quint dal svilup dals custs en connex cun la fotovoltaica d'ina vart e da las ulteriuras tecnologias da l'autra vart. Ultra da quai resguarda el la chargia da las raits d'electricitat sco er las pussaivladads d'accumulaziun.

³ El po er fixar ils meds finanzials (contingents) che ststattan a disposiziun per l'indemnisaziun unica per implants da fotovoltaica a partir d'ina tscherta prestazion, per las contribuzions d'investiziun per engrondiments considerabels u per renovaziuns d'ovras idraulicas cun ina prestazion da fin a 10 MW e per las contribuzions d'investiziun per tut ils implants da biomassa, sche quai è necessari per evitar ina disproporzion tranter quests custs e quels per il sistem d'indemnisaziun per la furnizion d'electricitat.

⁴ Il Cussegл federal regla las consequenzas da las limitaziuns tenor quest artitgel. El po prevair glistas da spetga per il sistem d'indemnisaziun per la furnizion d'electricitat, per l'indemnisaziun unica per implants da fotovoltaica a partir d'ina tscherta prestazion e per las contribuzions d'investiziun tenor ils artitgels 26 e 27. Per reducir quella po el er prevair auters criteris che la data d'annunzia.

Art. 37 Fond per il supplement da rait

¹ Il Cussegл federal endrizza per il supplement da rait in fond spezial tenor l'artitgel 52 da la Lescha da finanzas dals 7 d'october 2005¹⁴(Fond per il supplement da rait).

¹⁴ SR 611.0

² Il Fond per il supplement da rait vegn administrà dal DATEC. Ils uffizis federrals cumpetents e l'organ executiv ston vegnir provedids cun medis finanzials, uschia ch'els pon far ils pajaments ch'en necessaris en lur champ da cumpetenza executiva (art. 62).

³ L'Administraziun federala da finanzas investescha ils medis finanzials dal Fond per il supplement da rait. En il quint annual da la Confederaziun vegnan els bilantschads sut il chapital ester.

⁴ Il Fond per il supplement da rait na dastga betg far debits. Ses medis finanzials vegnan tschainsids.

⁵ La Controlla federala da finanzas controlla mintga onn il quint dal Fond per il supplement da rait.

⁶ Davart ils apports e las prelevaziuns sco er davart il stadi da la facultad dal Fond stoi vegnir fatg mintga onn in rapport.

Art. 38 Scadenza dals sustegns

¹ Novas obligaziuns na vegnan betg pli surpigliadas il pli tard a partir dal 1. da schaner:

- a. dal sisavel onn suenter l'entrada en vigur da questa lescha: en il sistem d'indemnisaziun per la furniziun d'electricitat;
- b. da l'onn 2031 per:
 1. l'indemnisaziun unica tenor l'artitgel 25,
 2. las contribuziuns d'investiziun tenor ils artitgels 26 e 27,
 3. las publicaziuns da concurrenza uffizialas tenor l'artitgel 32,
 4. las contribuziuns d'exploraziun e las garanzias per la geotermia tenor l'artitgel 33.

² A partir dal 1. da schaner dal sisavel onn suenter l'entrada en vigur da questa lescha na pon betg pli vegnir pajadas premias da martgà tenor l'artitgel 30 per ovras idraulicas grondas.

2. secziun Restituziun

Art. 39 Persunas cun dretg sin restituziun

¹ Als consuments finals vegn restituì il supplement da rait cumplet ch'els han pajà, sche lur custs d'electricitat importan almain 10 pertschient da la valurisaziun brutta.

² Sche lur custs d'electricitat importan almain 5 pertschient, dentant main che 10 pertschient da la valurisaziun brutta, vegn restituida als consuments finals ina part dal supplement da rait pajà; l'import sa drizza en quest connex tenor la relaziun tranter ils custs d'electricitat e la valurisaziun brutta.

³ Nagin dretg sin restituziun han ils consumenti finals da dretg public u privat che adempleschan per gronda part ina incumbensa da dretg public ch'els han survegnì per lescha u per contract. Excepziunalmain vegn restituì a tals consumenti finals independentamain da lur intensitat electrica il supplement da rait ch'els han pajà per la gestiun d'implants da perscrutaziun gronds en instituts da perscrutaziun d'impurtanza naziunala; il Cussegli federal designescha queste implants da perscrutaziun gronds.

Art. 40 Premissas

Il supplement da rait vegn mo restituì, sche:

- a. il consument final è s'obligà d'augmentar l'effizienza energetica en ina cunvegna da finamiras cun la Confederaziun;
- b. il consument final fa regularmain in rapport en chaussa per mauns da la Confederaziun;
- c. il consument final fa ina dumonda per l'onn da gestiun respectiv;
- d. l'import che duai vegnir restituì l'onn da gestiun respectiv importa almain 20 000 francs.

Art. 41 Cunvegna da finamiras

¹ La cunvegna da finamiras sto esser vegnida concludida il pli tard l'onn da gestiun, per il qual vegn dumandada la restituziun.

² La cunvegna da finamiras s'orientescha vi dals princips da l'utilisaziun spargnusa ed effizienta da l'energia, vi dal stadi da la tecnica e cumpiglia las mesiras economicas. Quellas ston esser economicamain supportablas e resguardar adequatamain autras mesiras d'effizienza ch'en già vegnidas prendidas.

³ Sch'ils consumenti finals n'observan betg cumplianamain l'obligaziun ch'è vegnida fixada en la cunvegna da finamiras, n'hàn els nagin dretg sin ina restituziun. Restituziuns ch'els han survegnì nungiustifitgadament, ston els pajar enavos.

⁴ Il UFE controlla l'observaziun da la cunvegna da finamiras. Ils consumenti finals ston metter a disposiziun al UFE ils documents necessaris e conceder l'access a las instituziuns durant il temp da l'avur usità.

⁵ Il Cussegli federal regla en spezial:

- a. la durada minimala ed ils puncts centrals da la cunvegna da finamiras;
- b. eventuels termins ed eventualas modalitads che valan per elavurar la cunvegna da finamiras;
- c. la periodicitat per la restituziun sco er il proceder.

Art. 42 Cas da direzza

En cas da direzza po il Cussegli federal prevair ina restituziun parziale dal supplement da rait pajà er per auters consumenti finals che quels tenor l'artitgel 39, sche lur cumpetitivitat vegniss restrenschida considerablament tras il supplement da rait.

Art. 43 Procedura

Il Cussegli federal regla la procedura; el fixescha oravant tut il termin, entaifer il qual la dumonda sto veginr inoltrada.

8. chapitel Utilisaziun spargnusa ed effizienta da l'energia**Art. 44** Indrizs, vehichels ed apparats producids en seria

¹ Per reducir il consum d'energia decretescha il Cussegli federal per indrizs, vehichels, apparats e lur cumentas che veginr producids en seria prescripziuns davart:

- a. indicaziuns unitaras e cumparegliables dal consum d'energia specific, da l'effizienza energetica sco er da las caracteristicas relevantas per il consum d'energia;
- b. la procedura d'examinaziun tecnica concernent l'energia;
- c. las pretensiuns envers il metter en circulaziun, en cas d'apparats electrics inclusiv il consum en il modus da standby.

² Empèda decretar prescripziuns davart las pretensiuns envers il metter en circulaziun, po il Cussegli federal introducir instruments da l'economia da martgà.

³ Sch'i n'existan per tscherts products naginas prescripziuns tenor l'alinea 1, po il UFE far cunvegas correspundentes cun ils producents ed ils importaders.

⁴ Il Cussegli federal ed il UFE s'orienteschan vi dal princip da la rentabilitad sco er vi da las meglras tecnologias disponiblas e resguardan normas e recumandaziuns internaziunalas d'organisaziuns spezialisadas renconuschidas. Las pretensiuns envers il metter en circulaziun e las finamiras d'instruments da l'economia da martgà ston veginr adattadas al stadi da la tecnica ed als svilups internaziunals.

⁵ Il Cussegli federal po declarer che las prescripziuns davart las pretensiuns envers il metter en circulaziun sajan applitgables er per l'agen diever.

⁶ Sche indrizs, apparats u lur cumentas che veginr producidas en seria èn pertutgads d'ina norma armonisada tenor la Lescha federala dals 21 da mars 2014¹⁵ davart ils products da construcziun (LProdC) u sch'igl è veginida emessa per quels ina valitaziun tecnica europeica tenor la LProdC, veginr ils alineas 1–5 remplaçzads tras las prescripziuns davart l'utilisaziun, il metter en funcziun, l'applicaziun u l'installaziun.

Art. 45 Edifizis

¹ En il rom da lur legislaziun stgaffeschan ils chantuns cundiziuns generalas favuraivlas per l'utilisaziun spargnusa ed effizienta da l'energia sco er per l'utilisaziun d'energias regenerablas. Els sustegnan la realisaziun da standards d'utilisaziun per l'utilisaziun spargnusa ed effizienta da l'energia. En quest connex eviteschan els barrieras tecnicas nungiustifitgadas per il kommerzi.

² Els decreteschan prescripcziuns davart l'utilisaziun spargnusa ed effizienta da l'energia en edifizis novs ed existents. En quest connex dattan els sche pussaivel la precedenza als interess da l'utilisaziun spargnusa ed effizienta da l'energia sco er da l'utilisaziun d'energias regenerablas e da chalur persa. Ils chantuns tegnan quint adequatamain dals interess da la protecziun dal maletg dal lieu, da la protecziun da la patria e da la protecziun da monuments.

³ Ils chantuns decreteschan en spezial prescripcziuns concernent:

- a. la quota maximala admissibla d'energias betg regenerablas per cuvrir il basegn da chalur per stgaudaments ed il basegn d'aua chauda; tar la quota d'energias regenerablas po vegnir quintada la chalur persa;
- b. l'installaziun nova ed il remplazzament da stgaudaments electrics da resistanza fixs;
- c. il quint individual dals custs da stgaudament e d'aua chauda per edifizis novs e per renovaziuns considerablas d'edifizis existents;
- d. la producziun d'energias regenerablas e l'effizienza energetica.

⁴ Cun decretar las prescripcziuns tenor l'alinea 3 litera d resguardan ils chantuns, ch'en cas d'edifizis stgaudads che cuntanschan almain il standard da Minergie, da MoPEC u in standard da construcziun cumparegliabel na vegn in surpassament da maximal-maint 20 cm chaschunà tras l'isolaziun termica u tras indrizs per la meglra utilisaziun d'energias regenerablas indigenas, betg quintà tar la calculaziun en spezial da l'autezza da l'edifizi, da las distanzas tranter ils edifizis, da la distanza dal cunfin, da la distanza da las auas, da la distanza da las vias u da la distanza da las plazzas da parcer sco er tar las lingias da construcziun.

⁵ Els decreteschan prescripcziuns unitaras concernent l'indicaziun dal consum d'energia d'edifizis (certificat energetic dals edifizis). Els pon fixar ch'il certificat energetic è obligatoric per lur territori chantunal; sch'els prevesan in obligatori, fixeschan els, en tge cas ch'il certificat energetic è obligatoric.

Art. 45a¹⁶ Obligaziun da traer a niz l'energia solara tar edifizis

¹ Sin ils tetgs u vi da las fatschadas d'edifizis novs cun ina surfatscha imputable da passa 300 m² sto vegnir installà in implant solar, per exemplu in implant fotovoltaic u in implant termic. Ils chantuns pon prevair questa obligaziun er per edifizis cun ina surfatscha imputable da 300 m² u damain.

² Ils chantuns reglan las excepcziuns, en spezial sche l'installaziun d'in implant solar:

- a. s'oppona ad autres prescripcziuns da dretg public;
- b. n'è tecnicamain betg pussaivla; u
- c. è sproporziunada en regard economic.

¹⁶ Integrà tras la cifra I da la LF dals 30 da sett. 2022 (mesiras urgentas per garantir a curta vista il provediment d'electricitat durant l'enviern), en vigur dal 1. d'oct. 2022 fin ils 31 da dec. 2025 (AS 2022 543; BBl 2022 1536, 1540).

³ Fin a l'entrada en vigor da las disposiziuns legalas chantunalas davart las excepcions reglan las regenzas chantunalas questas excepcions en furma d'ordinaziuns.

⁴ Ils chantuns che han introduci fin il 1. da schaner 2023 las directivas concernent la producziun d'atgna electricitat tar edifizis novs tenor la part E dal Model da prescripcions energeticas dals chantuns MoPEC 2014 u prescripcions pli severas, na ston betg exequir ils alineas 1-3.

Art. 45b¹⁷ Trair a niz l'energia solara tar infrastructuras da la Confederaziun

¹ Sin las surfatschas da las infrastructuras da la Confederaziun, ch'èn adattadas per quest intent, sto l'energia solara veginr nizzegiada il meglier pussaivel. Questas surfatschas ston veginr equipadas cun implants solars fin l'onn 2030.

² Il Cussegl federal regla las cundiziuns generalas ed ils detagls.

Art. 46 Consum d'energia en interpresas

¹ La Confederaziun ed ils chantuns s'engaschan per in'utilisaziun spargnusa ed effizienta da l'energia en interpresas.

² La Confederaziun po far per quest intent cunvegnas cun interpresas davart las finamiras per augmentar l'effizienza energetica. Questas cunvegnas da finamiras ston esser economicamain supportablas. Plinavant s'engascha la Confederaziun per la derasaziun e l'acceptanza da las cunvegnas da finamiras e da las mesiras ch'èn colliadas cun quellas. Ella procura per in proceder coordinà cun ils chantuns.

³ Ils chantuns decreteschon prescripcions concernent la conclusiun da cunvegnas tranter els ed ils consumenti gronds davart las finamiras per augmentar l'effizienza energetica e prevesan avantatgs tar la conclusiun e tar l'observaziun da questas cunvegnas da finamiras. Els armoniseschan lur prescripcions cun quellas da la Confederaziun concernent las cunvegnas da finamiras. Questas cunvegnas da finamiras ston esser economicamain supportablas.

9. chapitel Promozion

1. secziun Mesiras

Art. 47 Infurmaziun e cussegliazion

¹ La Confederaziun ed ils chantuns infurmeschan e cusseglijan la publicidad e las autoritads davart la garanzia d'in provediment d'energia economic ed ecologic, davart las pussaivladadds d'ina utilisaziun spargnusa ed effizienta da l'energia sco er davart l'utilisaziun d'energias regenerablas. Els coordineschan lur activitads. L'infurmaziun è principalmain chaussa da la Confederaziun, la cussegliazion en emprima lingua l'incumbensa dals chantuns.

¹⁷ Integrà tras la cifra I da la LF dals 30 da sett. 2022 (mesiras urgentas per garantir a curta vista il provediment d'electricitat durant l'enviern), en vigor dal 1. d'oct. 2022 fin ils 31 da dec. 2025 (AS 2022 543; BBI 2022 1536, 1540).

² En il rom da lur incumbensas ed ensemes cun varts privatas pon la Confederaziun ed ils chantuns installar organisaziuns d'infurmazion e da cussegliazion. La Confederaziun po sustegnair ils chantuns e las organisaziuns privatas tar lur activitads d'infurmazion e da cussegliazion.

Art. 48 Scolaziun e furmaziun supplementara

¹ La Confederaziun promova en collavurazion cun ils chantuns la scolaziun e la furmaziun supplementara da persunas ch'èn incarcadas cun incumbensas tenor questa lescha.

² Ella po sustegnair la scolaziun e la furmaziun supplementara da spezialists d'energia, en spezial en il sectur da construcziun.

Art. 49 Perscrutaziun, svilup e demonstraziun

¹ La Confederaziun promova la perscrutaziun da basa, la perscrutaziun applitgada ed il svilup inizial da novas tecnologias energeticas, en spezial en il sectur da l'utilisaziun spargnusa ed effizienta da l'energia, dal transport e da l'accumulaziun d'energia sco er da l'utilisaziun d'energias regenerablas. En quest connex resguarda ella ils basegns dals chantuns e da l'economia.

² Suenter avair consultà il chantun da staziunament po ella sustegnair:

- a. implants sco er projects da pilot e da demonstraziun;
- b. experiments sut cundiziuns realas ed analisas che servan ad examinar ed a giuditgar tecnicas energeticas, ad evaluar mesiras da la politica d'energia u a registrar las datas necessarias.

³ Implants da pilot e da demonstraziun cun sedia a l'exterior sco er projects da pilot e da demonstraziun che vegnan realisads a l'exterior pon vegnir sustegnids excepcionalmain, sch'els genereschian ina valurisaziun en Svizra.

⁴ La Confederaziun po tscherner ils implants ed ils projects da pilot e da demonstraziun che duain vegnir sustegnids per part cun ina procedura da concurrenza. Per quest intent po il UFE publitgar appels per inoltrar dumondas davart tscherts temas entaifer in termin fixà. Dumondas tar ils temas ch'èn cuntagnids en ils appels pon vegnir resguardadas durant l'onn respectiv mo, sch'ellas èn vegnidias fatgas en il rom da la procedura da concurrenza ed entaifer il termin fixà.

Art. 50 Utilisaziun da l'energia e da la chalur persa

En il sectur da l'utilisaziun da l'energia e da la chalur persa po la Confederaziun sustegnair mesiras per:

- a. l'utilisaziun spargnusa ed effizienta da l'energia;
- b. l'utilisaziun d'energias regenerablas;

- c. l'utilisaziun da la chalur persa, en spezial d'ovras electricas, da stabiliments per arder rumentos, da sereneras, d'implants da servetsch e da stabiliments industrials, sco er la distribuziun da chalur persa en raits da chalur locala e da chalur a distanza.

2. secziun Finanziaziun

Art. 51 Princips

¹ La Confederaziun po promover las mesiras tenor ils artitgels 47, 48 e 50 ubain en furma da contribuziuns globalas annualas als chantuns ubain en furma d'agids finanzials per projects singuls. Per projects singuls per realisar las mesiras tenor l'artitel 50 conceda ella agids finanzials mo en cas excepcziunals, en spezial sche:

- a. il project singul è d'importanza exemplarica; u
- b. il project singul fa part d'in program da la Confederaziun, cun il qual duai vegnir promovida l'introducziun da novas tecnologias en il martgà.

² Mesiras tenor ils artitgels 47, 48 e 50 pon vegnir finanziadas en il rom da contribuziuns globalas tenor l'artitel 34 da la Lescha dals 23 da december 2011¹⁸ davart il CO₂, sche las premissas ch'èn menzijnadas là èn ademplidas.

³ La promozion tenor l'artitel 49 alinea 1 sa drizza er per projects singuls tenor la Lescha federala dals 14 da december 2012¹⁹ davart la promozion da la perscrutaziun e da l'innovaziun.

⁴ Il sustegn tenor l'artitel 49 alinea 2 ha lieu en furma d'agids finanzials tenor l'artitel 53.

Art. 52 Contribuziuns globalas

¹ Contribuziuns globalas vegnan mo concedidas, sch'in chantun dispona d'in program da promozion en il sectur respectiv. Ellas na dastgan betg surpassar il credit annual che veggia permess dal chantun per la realisaziun dal program da promozion.

² En il sectur da l'infurmazion e da la cussegliazion (art. 47) sco er da la scolaziun e da la furmazion supplementara (art. 48) vegnan sustegnidis en spezial programs per promover l'utilisaziun spargnusa ed effizienta da l'energia.

³ En il sectur da l'utilisaziun da l'energia e da la chalur persa (art. 50) ston vegnir duvrads almain 50 pertschient da la contribuziun globala ch'è vegnida concedida ad in chantun, per promover mesiras privatas inclusiv la colliaziun a raits da chalur locala e da chalur a distanza novas u existentes. Ultra da quai vegnan mesiras en il sectur dals edifizis sustegnidis mo, sch'il program da promozion chantunal prevesa l'emissiun d'in certificat energetic dals edifizis cun rapport da cussegliazion; il Cussegl federal regla las excepcziuns, en spezial per ils cas ch'ina tala premissa da contribuziun è sproporzionada.

¹⁸ SR 641.71

¹⁹ SR 420.1

⁴ L'autezza da las contribuziuns globalas als singuls chantuns vegn calculada tenor l'efficacitad dal program da promozion chantunal e tenor la summa dal credit chantunal. Ils chantuns fan mintga onn in rapport per mauns dal UFE.

⁵ Ils meds finanzials che na vegnan betg utilisads durant l'onn respectiv ston vegnir restituïds a la Confederaziun. Empè d'ina restituziun po il UFE permetter il transferiment sin l'onn suendant.

⁶ Il Cussegl federal regla ils detagls, en spezial las premissas ch'ils chantuns ston ademplir per ch'els survegnian contribuziuns globalas.

Art. 53 Agids finanzials per projects singuls

¹ Agids finanzials per projects singuls vegnan per regla concedids en furma da prestaziuns da daners betg restituiblas. Contribuziuns da gestiun vegnan concedidas mo en cas excepziunals. Il sustegn retroactiv è exclus.

² Ils agids finanzials na dastgan betg surpassar 40 pertschient dals custs imputabels. Ils agids finanzials pon vegnir augmentads excepziunalmain sin 60 pertschient dals custs imputabels. Decisivs per l'excepziun èn la qualitat dal project, l'interess spezial da la Confederaziun e la situaziun finanziala dal retschavider da l'agid finanzial.

³ Sco custs imputabels valan:

- a. en cas dals agids finanzials tenor l'artitgel 49 alinea 2: ils custs supplementars betg amortisabels envers ils custs per tecnicas convenziunalas;
- b. en cas dals agids finanzials tenor l'artitgel 50: las investiziuns supplementaras envers ils custs per tecnicas convenziunalas;
- c. en cas dals ulteriurs agids finanzials: ils custs effectivs ch'èn resultads e ch'èn absolutamain necessaris per ademplir l'incumbensa en moda effizienta.

⁴ Sch'i vegn fatg in gudogn considerabel cun in project promovi, po la Confederaziun pretender enavos per part u dal tuttafatg l'agid finanzial.

⁵ Il Cussegl federal regla ils detagls; en spezial fixescha el ils criteris per la concessiun d'agids finanzials a projects singuls.

10. chapitel Cunvegnas internaziunalas

Art. 54

¹ Il Cussegl federal po concluder cunvegnas internaziunalas che pertutgan il champ d'applicaziun da questa lescha e che n'èn betg suttamessas al referendum.

² El s'engascha per che sistems da terzs stadis na sfalsifitgeschian betg il martgà d'energia naziunal e na periclitescian betg il funcziunament da stabiliments da producziun indigens.

11. chapitel Retschertga dals effects ed elavuraziun da datas

Art. 55 Monitoring

1 Il UFE controlla regularmain, quant enavant che las mesiras da questa lescha han già a cuntanscher las valurs directivas tenor ils artitgels 2 e 3, e fa in monitoring detaglià en collavuraziun cun il Secretariat da stadi per l'economia e cun ulterius servetschs federrals.

2 Ils resultats da las controllas ston vegnir publitgads.

3 Il Cussegl federal giuditgescha mintga 5 onns ils effects e l'efficacitad da las mesiras tenor questa lescha e fa in rapport per mauns da l'Assamblea federala davart ils resultats sco er davart la dumonda, quant enavant che las valurs directivas tenor ils artitgels 2 e 3 èn vegnidas cuntanschidas. Sch'i sa mussa che las valurs directivas na pon betg vegnir cuntanschidas, propona el il medem mument las mesiras suplementares necessarias.

Art. 56 Metter a disposiziun datas

1 Las infurmaziuns e las datas persunalas che vegnan duvradas per las retschertgas e per il monitoring tenor l'artitgel 55 sco er per evaluaziuns statisticas ston vegnir furnidas sin dumonda al UFE tras:

- a. l'Uffizi federal d'ambient (UFAM);
- b. l'Uffizi federal da traffic;
- c. l'Uffizi federal da vias;
- d. l'Uffizi federal da svilup dal territori;
- e. l'Uffizi federal d'aviatica civila;
- f. la ElCom;
- g. la societad naziunala da raits d'electricitat (art. 18 LPrEl²⁰);
- h. l'organ executiv;
- i. las interpresas dal provediment d'energia;
- j. ils chantuns e las vischnancas.

2 Il Cussegl federal fixescha las infurmaziuns e las datas necessarias.

Art. 57 Obligazion d'infurmazion

1 Tgi che producescha, importa, metta en circulaziun u maina indrizs, vehichels ed apparats che consumeschan energia, è obligà da dar a las autoritads federalas las infurmaziuns che quellas dovran per preparar, per realisar e per examinar l'efficacitad da las mesiras.

² A las autoritads ston vegnir mess a disposiziun ils documents necessaris, ed i sto vegnir permess ad ellas l'access als stabiliments durant il temp da l'avur usitâ.

Art. 58 Elavurazion da datas persunalas

¹ En il rom da l'intent da questa lescha pon las autoritads federalas cumpetentas e l'organ executiv tenor l'artitgel 64 elavurar datas persunalas, inclusiv datas ch'en spezialmain degnas da vegnir protegidas davart sancziuns e las proceduras correspondentes.

² Els pon tegnair en salv questas datas en furma electronica.

³ Il Cussegl federal fixescha las datas persunalas che dastgan vegnir elavuradas e quant ditg che quellas dastgan vegnir tegnidias en salv.

Art. 59 Communicaziun da datas persunalas

¹ Per motivs da la transparenza e da l'infurmaziun dals consuments finals po il Cussegl federal obligar las interpresas da l'economia d'energia da publitgar datas persunalas anonimisadas u da dar vinavant quellas a las autoritads federalas cumpetentas. Ellas pon vegnir obligadas en spezial da publitgar u da dar vinavant las suandardas indicaziuns:

- a. il consum d'electricitat ed il consum da chalur da tut la clientella u da singulas gruppas da clients;
- b. las purschidas en il sectur da las energias regenerablas e da l'utilisaziun spargnusa ed effizienta da l'energia;
- c. las mesiras prendidas u planisadas per promover il consum spargnus ed effizient da l'energia sco er l'utilisaziun d'energias indigenas e regenerablas.

² Las autoritads federalas cumpetentas pon publitgar questas datas persunalas anonimisadas en furma adattada, sche:

- a. quai correspunda ad in interess public; e
- b. las datas na cuntegnan ni secrets da fatschenta ni secrets da fabricaziun.

12. chapitel Execuziun, cumpetenzas e procedura

Art. 60 Execuziun

¹ Il Cussegl federal exequescha questa lescha.

² Ils chantuns exequeschan ils artitgels 44 alinea 6 e 45; els exequeschan ils artitgels 5, 10, 12, 14, 47 e 48, uschenavant che questas disposiziuns prevesan quai. Sche questas disposiziuns vegnan applitgadas en il rom da l'execuziun d'ina autra lescha federala e sche questa execuziun è attribuida ad in'autra autoritat federala, n'è betg responsabla l'autoritat chantunala, mabain l'autoritat federala ch'è cumpetent tenor questa autra lescha federala. Avant che prender ina decisiu lascha ella vegnir a pled ils chantuns pertutgads.

³ Il Cussegħ federal decretescha las disposiziuns executivas. El po delegar al UFE la cumpetenza da decretar prescripziuns tecnicas u administrativas.

⁴ Ils chantuns infurmeschan regularmain il DATEC davart lur mesiras executivas.

Art. 61 Taxes

1 L'incassament da taxas sa drizza tenor l'artitgel 46a da la Lescha dals 21 da mars 1997²¹ davart l'organisaziun da la regenza e da l'administraziun. Il Cussegħ federal prevesa en spezial taxas per servetschs che stattan en connex cun la restituziun dal supplement da rait tenor ils artitgels 39–43 da questa lescha.

2 Plinavant po el prevair taxas per retschertgas e per controllas.

3 Exceptadas da l'incassament da taxas èn en spezial las activitads d'infurmazion e da cussegħiażiun dal UFE tenor l'artitgel 47 alinea 1.

Art. 62 Cumpetenzas da las autoritads federalas e da las dretgiras civilas

1 Il UFE prenda las mesiras e pronunzia las disposiziuns tenor questa lescha, uscħenavant che la Confederaziun ġie cumpetenta ed uscħenavant che questa lescha n'attri-buescha betg la cumpetenza ad in'utura autoritat.

2 En enclejentscha cun il chantun pertutgà decida il UFAM davart l'indemnisaziun tenor l'artitgel 34.

3 Cun resalva da l'alinea 4 decida la ElCom en cas da disputas sin basa dals artitgels 15, 16–18 e 73 alineas 4 e 5.

4 Las dretgiras civilas giuditgeschan:

- a. disputas che resultan da cunvegħas tenor l'artitgel 17 alinea 1;
- b. disputas che resultan da la relaziun giuridica tranter proprietaris da bains immobigliars d'ina vart e locataris u fittadins da l'autra vart en connex cun il reggruppament per l'agen consum.

Art. 63 Cumpetenzas spezialas

1 Per l'execuziun en ils sustants secturs ġie cumpetent l'organ executiv tenor l'artitgel 64:

- a. garanzias d'origin (art. 9);
- b. sistem d'indemnisaziun per la furniziun d'electricitat (art. 19);
- c. indemnisiun per la furniziun d'electricitat tenor il dretg vertent;
- d. indemnisiun unica per implants da fotovoltaica (art. 25);
- e. restituziun dals custs supplementars che resultan da contracts tenor l'artitgel 73 alinea 4;

²¹ SR 172.010

f. ulteriuras incumbensas delegadas dal Cussegħ federal che concernan l'utilisaziun dals medsi finanzials che derivan dal supplement da rait u che stattan en connex cun las garanzias d'origin.

² L'organ executiv prenda las mesiras e pronunzia las disposiziuns necessarias.

³ Davart fatschentas che han en il cas singul u en general ina gronda impurtanza, decida l'organ executiv en enclegientscha cun il UFE.

Art. 64 Organ executiv

¹ L'organ executiv ġe ina societad affiliada da la societad naziunala da raits d'electricitad; quella tegna tut las quotas da l'organ executiv. Ella ha la furma giuridica d'ina societad anonima da dretg privat cun sedia en Svizra, in'atgħna firma e structuras effizientas.

² Ils commembors dal cussieg d'administraziun e da la direcciu ston esser indipendents da l'economia d'electricitad, ma dastgħan dentant laverar er per la societad naziunala da raits d'electricitad, sch'els adempleschan questa pretensiun d'indipendenza. L'organ executiv na dastgħa tegħnir nagħnasas quotas d'autras societads e na paja nagħnasas dividendas u valurs monetaras cumparegħiħlas a la societad naziunala da raits d'electricitad. En il rom da sia aktivitat executiva na dastgħa el betg favoriżla la societad naziunala da raits d'electricitad e ses acziunaris cumparegħià cun auters pettent.

³ Il UFE approvesha ils statuts da l'organ executiv e surveglia quest organ. El approvesha ultra da quai il preventiv ed il rendaquit da las expensas executivas.

⁴ L'organ executiv ġe suttamess a la revisiun ordinaria. Il post da revisiun na suttametta betgħi mo a l'organ executiv in rapport detaglià, mabain er al UFE.

⁵ L'organ executiv na sto betg vegrin integrà en il quint annual consolidà da la societad naziunala da raits d'electricitad. Il Cussegħ federal po decretar ulteriuras prescripziuns davart il rendaquit.

⁶ L'organ executiv ġe liberà da tut las tagħlias directas da la Confederaziun, dals chann-tuns e da las vischnancas.

Art. 65 Activitat da l'organ executiv

¹ L'intent e l'incumbensa da l'organ executiv ġe unicamain l'aktivitat executiva tenor l'artitg 63.

² L'organ executiv infurmesha regularmain il UFE davart sia aktivitat ed al furni-scha las infurmaziuns ch'el dovra per adempli sias incumbensas.

³ Cunter ina indemnisiżiun adequata ed uschenavant che quai ġe necessari metta la societad naziunala da raits d'electricitad a disposiziun a l'organ executiv servetschs globali e dat access a tut las datas ed infurmaziuns ch'el dovra per l'incassament dal supplement da rait e per l'execuziun.

Art. 66 Protesta, protecziun giuridica e recurs d'autoritads

¹ Tar l'organ executiv poi vegnir fatg protesta, entaifer 30 dis suenter la communicaziun, cunter sias disposiziuns concernent il sistem d'indemnisaziun per la furniziu d'electricitat (art. 19), l'indemnisaziun per la furniziu d'electricitat tenor il dretg vertent e l'indemnisaziun unica per implants da fotovoltaica (art. 25). La procedura da protesta è per regla gratuita. Indemnisaziuns da partidas na vegnan betg pajadas; en cas evidentamain nuncunvegnents poi vegnir divergià da quai.

² Cunter las disposiziuns dal UFE, dal UFAM, da la ElCom e da l'organ executiv sco er, en cas tenor l'alinea 1, cunter las decisiuns da protesta da l'organ executiv poi vegnir fatg recurs tar il Tribunal administrativ federal tenor las disposiziuns generalas davart la giurisdicziun federala.

³ Il UFE è autorisà da far recurs cunter las disposiziuns da las autoritads chantunalas applitgond questa lescha e ses decrets executivs.

Art. 67 Engaschament da terzas personas per l'execuziun

¹ Ils servetschs federrals cumpetents pon engaschar terzas personas per l'execuziun da las incumbensas respectivas delegadas, en spezial en connex cun:

- a. la premia da martgà per l'electricitat producida en ovras idraulicas grondas tenor l'artitgel 30;
- b. la restituziun dal supplement da rait (art. 39–43);
- c. la realisaziun d'instruments da l'economia da martgà (art. 44 al. 2);
- d. l'elavuraziun da cunvegnas da finamiras (art. 46);
- e. la concepziun, la realisaziun e la coordinaziun da programs che han l'intent da promover l'utilisaziun spargnusa ed effizienta da l'energia sco er l'utilisaziun d'energias indigenas e regenerablas (art. 47, 48 e 50).

² Las terzas personas engaschadas pon vegnir autorisadas d'incassar taxas a lur favur per las activitads ch'ellas exequeschan en il rom da las incumbensas executivas. Il Cussegl federal decretescha l'urden da taxas.

³ La Confederaziun concluda ina incarica da prestaziun cun las terzas personas engaschadas. En quella vegn sto vegnir fixà en spezial il suandard:

- a. il gener, la dimensiun e l'indemnisaziun da prestaziuns che ston vegnir furnidas da terzas personas;
- b. las modalitads per raports periodics, per la controlla da qualitad, per la budgetaziun e per il rendaquit;
- c. l'incassament d'eventualas taxas.

⁴ Per las incumbensas delegadas èn las terzas personas suttamessas a la surveglianza da la Confederaziun.

⁵ Il UFE po engaschar terzas personas per incumbensas d'examinaziun, da controlla e da surveglianza.

Art. 68 Secret d'uffizi

Tut las persunas ch'èn incaricadas cun l'execuziun da questa lescha èn suttamessas al secret d'uffizi.

Art. 69 Expropriaziun

¹ Per construir stabiliments d'interess public che servan ad explotar geotermia u idrocarbons, ad accumular energia u ad utilisar ed a distribuir chalur persa, pon ils chantuns far expropriaziuns u delegar quest dretg a terzas persunas.

² En lur prescripziuns pon ils chantuns declarar che la Lescha federala dals 20 da zercladur 1930²² davart l'expropriaziun saja appligabla. ...²³

³ Per stabiliments tenor l'alinea 1 che sa chattan sin il territori da plirs chantuns, po il dretg d'expropriaziun vegnir dumandà tenor la Lescha federala dals 20 da zercladur 1930 davart l'expropriaziun.

13. chapitel Disposiziuns penals

Art. 70 Surpassaments

¹ Cun ina multa fin a 100 000 francs vegn chastià, tgi che fa intenziunadamax il suandard:

- a. violescha prescripziuns davart la garanzia d'origin, davart la contabilitad d'electricitat e davart la designaziun d'electricitat (art. 9);
- b. fa indicaziuns faussas u incumpletas en il rom dal sistem d'indemnisaziun per la furnizion d'electricitat (art. 19), da l'indemnisaziun unica (art. 25) u da las contribuziuns d'investiziun (art. 26 e 27);
- c. fa indicaziuns faussas u incumpletas en connex cun la premia da martgà per l'electricitat producida en ovras idraulicas grondas (art. 30 e 31);
- d. fa indicaziuns faussas u incumpletas en il rom da l'incassament dal supplement da rait (art. 35), da la restituziun dal supplement da rait (art. 39–43) u en connex cun la cunvegna da finamiras concludida per la restituziun dal supplement da rait (art. 40 lit. a e 41);
- e. violescha prescripziuns davart stabiliments, vehichels ed apparats producids en seria (art. 44);
- f. refusa da dar a l'autoritat cumpetenta las infurmaziuns dumandadas u fa indicaziuns faussas u incumpletas (art. 57);
- g. cuntrafa ad ina prescripziun executiva, da la quala il surpassament è vegni declarà sco chastiabel, u cuntrafa ad ina disposiziun ch'è vegnida pronunziada cunter el sut la smanatscha d'in chasti tenor quest artigel.

²² SR 711

²³ Aboli tras la cifra 10 da l'agiunta da la LF dals 19 da zer. 2020, cun effect dapi il 1. da schan. 2021 (AS 2020 4085; BBl 2018 4713).

² Sch'il malfatg vegn commess per negligentscha, è il chasti ina multa fin a 20 000 francs.

Art. 71 Persecuziun e giudicament

¹ La persecuziun ed il giudicament da contravenziuns cunter questa lescha sa drizzan tenor la Lescha federala dals 22 da mars 1974²⁴ davart il dretg penal administrativ (DPA). L'autoritat cumpetenta è il UFE.

² Sch'ina multa da maximalmain 20 000 francs vegn en consideraziun e sche la retschertga da las persunas chastiablas tenor l'artigel 6 DPA pretendess mesiras d'inquisizion che fissan sproporzionadas en vista al chasti scadì, po l'autoritat desister da perseguir questas persunas e sentenziar – empè dad ellas – l'interpresa (art. 7 DPA) da pajar la multa.

14. chapitel Disposiziuns finalas

Art. 71a²⁵ Disposiziun transitorica da la midada dals 30 da settember 2022 (produczion d'electricitad supplementara tras implants fotovoltaics gronds)

¹ Fin che l'installazion d'implants fotovoltaics gronds tenor l'alinea 2 permetta da producir en Svizra tut en tut 2 TWh per onn, valan las suandantas cundizions per tals implants sco er per lur conducts d'attatg:

- a. lur basegn è cumprovà;
- b. els èn d'in interess naziunal ed èn liads al lieu; en cas d'implants en objects tenor l'artigel 5 LPNP²⁶ resta en vigur l'obligaziun da schanegiar uschè bain sco pussaivel l'object, e quai cun prender mesiras da restabiliment u da cumpensaziun, sch'i vegn divergià dal princip d'in mantegniment intact;
- c. els n'èn betg suttamess a l'obligaziun da planisaziun;
- d. l'interess d'als realisar ha da princip la precedenza envers auters interess naziunals, regiunals e locals;
- e. els èn exclus en:
 - 1. palids e cuntradas da palì tenor l'artigel 78 alinea 5 da la Constituziun federala,
 - 2. biotops d'impurtanza naziunala tenor l'artigel 18a LPNP, e
 - 3. en reservats d'utschels da l'aua e d'utschels migrants tenor l'artigel 11 da la Lescha da chatscha dals 20 da zercladur 1986²⁷.

²⁴ SR 313.0

²⁵ Intègrà tras la cifra I da la LF dals 30 da sett. 2022 (mesiras urgentas per garantir a curta vista il provediment d'electricitad durant l'enviern), en vigur dal 1. d'oct. 2022 fin ils 31 da dec. 2025 (AS 2022 543; BBI 2022 1536, 1540).

²⁶ SR 451

²⁷ SR 922.0

² Ils implants fotovoltaics gronds ston ademplir las suandantas premissas:

- a. la producziun annuala minimala importa 10 GWh; e
- b. la producziun d'electricitat dal 1. d'october fin ils 31 da mars (mez onn d'enviern) importa almain 500 kWh per 1 kW prestaziun installada.

³ La permissiun per implants fotovoltaics gronds vegn concedida dal chantun, premess ch'il consentiment da la vischnanca da staziunament e dals proprietaris dal terren saja avant maun.

⁴ Per implants che furneschan almain per part electricitat a la rait electrica fin ils 31 da december 2025, paja la Confederaziun ina indemnisiun unica da maximalmain 60 pertschient dals custs d'investiziun. Il Cussegl federal fixescha las tariffas en il cas singul; per quest intent inoltreschan ils gestiunaris ina calculazjun da rentabilitad. Rinforzamenti da la rait che daventan necessaris per la furnizjun d'electricitat dals implants, fan part dals servetschs da sistem da la societad nazionala da raits d'electricitat.

⁵ Cura ch'ils implants vegnan mess definitivamain ord funcziun, vegnan els demontads cumplettamain, e la situaziun oriunda vegn restabilida.

⁶ Quest artitgel resta applitgabel per dumondas che vegnan exponidas publicamain fin ils 31 da december 2025 sco er per eventualas proceduras da recurs.

Art. 71b²⁸ Disposizjun transitorica da la midada dals 30 da settember 2022
(producziun d'electricitat supplementara tras ovras idroelectricas
d'accumulaziun)

¹ Per amplifitgar l'ovra idroelectrica d'accumulaziun tenor l'alinea 2 valan las suandantas cundiziuns:

- a. il basegn è cumprovà;
- b. ella n'è betg suuttamessa a l'obligaziun da planisazium;
- c. l'interess da la realisar ha da princip la precedenza envers auters interess naziunals, regiunals e locals.

² En il rom dal project dal Grimsel (vischnanca da Guttannen [BE]), che prevesa d'auzar il Lai dal Grimsel per 23 meters e da spustar la via dal pass dal Grimsel, vala l'alinea 1 per tut las mesiras ch'en necessarias per realisar il project e per traer a niz la forza idraulica en moda raziunala entaifer il sistem da l'ovra electrica.

³ Quest artitgel resta applitgabel per dumondas che vegnan exponidas publicamain fin ils 31 da december 2025 sco er per eventualas proceduras da recurs.

²⁸ Integrà tras la cifra I da la LF dals 30 da sett. 2022 (mesiras urgentas per garantir a curta vista il provediment d'electricitat durant l'enviern), en vigur dal 1. d'oct. 2022 fin ils 31 da dec. 2025 (AS 2022 543; BBl 2022 1536, 1540).

Art. 72 Disposiziuns transitoricas tar il sistem d'indemnisaziun per la furniziu d'electricitat e tar il supplement da rait

¹ Ils gestiunaris da stabilitments che survegnan, il mument da l'entrada en vigur da questa lescha, gia ina indemnisiuzion tenor il dretg vertent (art. 7a da la Lescha d'energia dals 26 da zercladur 1998²⁹), han vinavant il dretg da tala. Per il manaschi current vala il dretg nov; il Cussegl federal po prevair regulaziuns divergentas, sche quai è inditgà sin basa d'interess deugns da vegnir protegids dals gestiunaris.

² Per gestiunaris, als quals l'indemnisaziun è vegnida garantida avant l'entrada en vigur da questa lescha (decisiun positiva), na valan las suandardas novaziuns betg:

- a. las exclusiuns tenor l'artitgel 19 alinea 4:
 1. d'ovras idraulicas cun ina prestaziun da main che 1 MW,
 2. d'implants da fotovoltaica cun ina prestaziun da main che 30 kW,
 3. da tscherts implants da biomassa;
- b. la restricziun da la participaziun al sistem d'indemnisaziun per la furniziu d'electricitat per stabilitments novs ed uschia l'exclusiun d'engrondiments u da renovaziuns considerablas dals stabilitments;
- c. il 1. da schaner 2013 sco data da referencia per il stabilitment nov.

³ Per gestiunaris e per projectaders che n'hant survegni nagina decisiun positiva fin a l'entrada en vigur da questa lescha, en spezial per quels che han survegni la communicaaziun che lur stabilitment saja sin la glista da spetga (avis d'inscripzion sin la glista da spetga), vala il dretg nov, er sche lur stabilitment è già en funcziun il mument da l'entrada en vigur da questa lescha. Els na pon betg sa participar al sistem d'indemnisaziun per la furniziu d'electricitat, sch'els èn exclus da tal tenor l'artitgel 19. Tgi che ha in dretg tenor ils artitgels 25, 26 u 27, po dumandar empè da quai ina indemnisiuzion unica u in'autra contribuzion d'investiziun.

⁴ Tgi che ha in dretg tenor l'artitgel 19 ed ha survegni in avis d'inscripzion sin la glista da spetga fin ils 31 da fanadur 2013, po sa participar al sistem d'indemnisaziun per la furniziu d'electricitat, er sche ses stabilitment è vegni mess en funcziun avant il 1. da schaner 2013.

⁵ Ils gestiunaris che han gia survegni ina indemnisiuzion tenor il dretg vertent (al. 1) èn libers da decider, sch'els vulan sa participar a la commerzialisaziun directa tenor l'artitgel 21 u betg. A quels che na sa participeschon betg, sto vegnir indemnisià il pretsch da martgà da referencia plus la premia per la furniziu d'electricitat. Il Cussegl federal po limitar la durada da quest dretg d'eleger ed uschia er da quest gener d'indemnisaziun.

⁶ Il supplement da rait crescha l'onn suenter l'entrada en vigur da questa lescha sin il maximum da 2,3 raps/kWh e resta sin quest nivel, fin ch'il basegn da medis finanzials sa reducescha en consequenza da la scadenza dals sustegns tenor l'artitgel 38. Suenter è il Cussegl federal cumpetent per fixar il supplement da rait tenor ils basegns (art. 35 al. 3). Sche questa lescha entra en vigur suenter il 1. da fanadur d'in onn, na crescha

²⁹ AS 2007 3425

il supplement da rait betg l'onn suandard, mabain pir in onn pli tard sin il maximum da 2,3 raps/kWh.

Art. 73 Disposiziuns transitoricas tar autres utilisaziuns dal supplement da rait

¹ Per tgi che ha in dretg tenor ils artitgels 26 e 27 ed ha survegni in avis d'inscripziun sin la glista da spetga avant l'entrada en vigor da questa lescha, na vala la prescripziun davart il cumentenzament da las lavurs da construcziun tenor l'artitgel 28 betg, sch'il stabiliment è già construì.

² Per tgi che ha in dretg tenor ils artitgels 25, 26 e 27 ed ha survegni in avis d'inscripziun sin la glista da spetga fin ils 31 da fanadur 2013, na vala l'artitgel 24 alinea 3 betg.

³ Tgi che ha survegni, tranter il 1. d'avust 2013 e l'entrada en vigor da questa lescha, ina decisiun da princip lianta concernent la concessiun d'ina garanzia en l'autezza da 50 pertschient dals custs d'investiziun per segirar las ristgas da stabiliments da geotermia, po dumandar il UFE, entaifer 6 mais suenter l'entrada en vigor da questa lescha, che la decisiun da princip vegnia giuditgada da nov tenor il dretg nov. I n'exista nagin dretg sin in augment da la garanzia.

⁴ Per contracts existents tranter ils gestiunaris da raits ed ils producents independents per la retratga d'electricitat da stabiliments che utiliseschan energias regenerablas (finanziaziun dals custs supplementars), valan las cundizions da colliaziun tenor l'artitgel 7 dal dretg vertent en la versiun dals 26 da zercladur 1998³⁰:

- a. per ovras idraulicas fin ils 31 da december 2035;
- b. per tut ils ulteriurs stabiliments fin ils 31 da december 2025.

⁵ En cas da contracts tenor l'alinea 4, che reglan la retratga d'electricitat d'ovras idraulicas, po la ElCom reducir adequatamain l'indemnisaziun da cas a cas, sch'igl exista ina disproporzion evidenta tranter il pretsch d'acquist ed ils custs da producziun.

Art. 74 Disposiziuns transitoricas tar il Fond per il supplement da rait, tar l'organ executiv e tar las cumpetenzas

¹ Il Fond per il supplement da rait sto vegnir constitui tenor l'artitgel 37 entaifer 1 onn suenter l'entrada en vigor da questa lescha. La pertadra vertenta sto vegnir schliada ed ils meds finanzials accumulads ston vegnir transferids cumplainamain al nov Fond.

² Las autoritads federalas, che davantan da nov cumpetencias tras questa lescha, cumenzan cun lur incumbensas immediatamain suenter l'entrada en vigor da questa lescha e vegnan sustegnidias da la sociedad naziunala da raits d'electricitat, uscheinavant che quella era cumpetenta tenor il dretg vertent.

³ L'organ executiv sto vegnir constitui tenor l'artitgel 64 entaifer 1 onn suenter l'entrada en vigor da questa lescha. La sociedad naziunala da raits d'electricitat al deleghescha la represchentanza en ils gremis correspondents en il sectur da las garanzias d'origin ed al surlascha gratuitamain ils apparats, ils instruments da lavur e

l'infrastructura mobila da l'anteriura unitad executiva en il sectur da l'execuziun. Il transferiment dals dretgs, da las obligaziuns e da las valurs sco er las inscripcziuns en il register funsil, en il register da commerzi ed en auters registers publics en connex cun la constituziun èn exceptads da taglias e da taxas. Il Cussegl federal po decretar ulteriuras disposiziuns davart il process da separaziun e da constituziun. Las expensas che resultan en connex cun quest process ston vegnir approvadas dal UFE.

⁴ L'organ executiv exequescha sias cumpetenças (art. 63) uschespert ch'el è constituï. Fin lura vala l'urden da cumpetenças tenor il dretg vertent.

⁵ Disputas ch'èn resultadas da proceduras, per las qualas l'urden da cumpetenças valeva tenor il dretg vertent, vegnan giuditgadas da la ElCom, uschenavant ch'ella era cumpententa tenor l'urden vertent.

Art. 75 Disposiziun transitorica tar la restituziun dal supplement da rait

Per consuments finals che han fatg ina cunvegna da finamiras tenor il dretg vertent scada, per las periodas da restituziun suenter l'entrada en vigur da questa lescha, l'obligazion d'investir almain 20 pertschient da la summa da restituziun per mesiras da l'effizienza energetica.

Art. 75a³¹ Disposiziun transitorica da la midada dals 30 da settember 2022 (obligazion da traïr a niz l'energia solara tar edifizis)

Ils chantuns decreteschán las disposiziuns davart las excepcziuns tenor l'artitgel 45a alinea 2 fin il 1. da schaner 2023. Las dumondas che vegnan inoltradas avant questa data, n'èn betg suttamessas a l'obligazion tenor l'artitgel 45a alinea 1.

Art. 76 Aboliziun e midada d'auters decrets

L'aboliziun e la midada d'auters decrets vegnan regladas en l'agiunta.

Art. 77 Referendum ed entrada en vigur

¹ Questa lescha è suttamessa al referendum facultativ.

² Il Cussegl federal fixescha l'entrada en vigur.

Data da l'entrada en vigur: 1. da schaner 2018³²

³¹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 30 da sett. 2022 (mesiras urgentas per garantir a curta vista il provvidement d'electricitat durant l'enviern), en vigur dal 1. d'oct. 2022 fin ils 31 da dec. 2025 (AS 2022 543; BBI 2022 1536, 1540).

³² COCF dal 1 da nov. 2017.

*Agiunta
(art. 76)*

Aboliziun e midada d'auters decrets

I

La Lescha d'energia dals 26 da zercladur 1998³³ vegn abolida.

II

Ils decrets qua sutvart vegnan midads sco suonda:

...³⁴

³³ [AS 1999 197; 2004 4719 agiunta cifra II 6; 2006 2197 agiunta cifra 69; 2007 3425 agiunta cifra 2; 2010 4285 cifra II 2, 5061 cifra I 2, 5065; 2012 3231; 2013 4505; 2014 899 cifra II]

³⁴ Las midadas pon vegnir consultadas en la AS 2017 6839.